

Kaupungin palkkaama aputyömies vanhusten "kotitalonmieheksi"

Ikääntyneiden asumisen kehittämisohjelma vuosille 2013-2017, (VN periaatepäätös 18.4.2013) todetaan Suomen väestökehityksen olevan nopeaa tulevana vuosina. Vuoden 2012 lopussa oli 65 v 1 018 420 (18,8% koko väestöstä) ja yli 85 v 123 673 (2,3 % väestöstä). Tilastokeskuksen ennusteen mukaan v.2020 65v on 1 490 000 (25,6 % koko väestöstä) ja yli 85 v 22600 (3,9%). Erityisesti hyvin iäkkäiden osuus kasvaa voimakkaasti eliniän pitenemisen ja suurten ikäluokkien vaikutuksesta.

Maassamme vallitsee laaja yhteisymmärrys siitä, että ikääntyneiden tulisi voida asua kotonaan mahdollisimman pitkään. Muutoin valtion - ja kuntataloutemme eivät selviä ikääntymiskehityksen haasteesta. Samaa haluavat ikääntyneet itse ja sitä edellyttää 1.7.2013 voimaan tullut Vanhuspalvelulaki. Kun asuminen nykyisessä asunnossa toimintakyvyn heikentyessä käy mahdottomaksi, eikä asunnon korjaaminenkaan vastaa tarpeisiin, ratkaisuna on muutto esteettömään ja turvalliseen asumiseen. On tartuttava hissittömien kerrostalojen korjaamiseen ja avustamiseen hissien rakentamiseksi. Pientaloasumisessa esteettömyyden määräyksiä ei ole ja ikääntyneiden haasteina on kiinteistönhuolto mm. lumenluonti, ruohonleikkuu lämmitysjärjestelmän ylläpito. Myös asuinympäristön turvattomuus ja sosiaalisten kohtaamispaikkojen puute aiheuttavat haasteita ikääntyneiden kaupunkiasumisessa.

Hoito- ja laitospalvelujen lisätarve kasvaa Turussa vuosittain v. 2030 merkittävästi. Monet vanhukset voisivat kuitenkin asua kotonaan nykyistä pitempään, jos he saisivat raskaissa ulkotöissä ja hankalissa kotitöissä apua. Tosiasia on, että palvelusetelit eivät toimi välttämättä vanhusparissa. Se on liian hankala tapa saada apua; löytää itse sopiva henkilö ja tilata henkilö, joka sattuu tulemaan. Vanhuksen pitää vielä setelin lisäksi maksaa palvelusta.

Kaupungin palkkaamalle aputyömiehelle riittäisi kuitenkin varmasti töitä esimerkiksi työttömät, maahanmuuttajanuoret. Aputyömiehen tulee olla luotettava, ja kun kaupunki sellaisen palkkaa, kaupungilla säilyy kontrolli töistä. Tällainen aputyömies saisi listan käteensä, jonka mukaan toimia. Omakotiasujien yhdistykset voisivat olla hyviä yhteistyökumppaneita tässä - käynnistämässä hanketta, toimia neuvonantajina, tukijoina.

Aputyömiehen tehtävänä olisi hoitaa pihatyöt kesällä ja talvella ja pienet korjaushommat keskitetyksi, jolloin hän ansaitsisi palkkansa muutamassa kuukaudessa ja kaupunki säästäisi kymmeniä tuhansia, kun vanhukset voisivat asua kotona laitoshoidon sijasta. Tällöin myös tavoite vanhuksen asuminen omassa kodissa voisi toteutua. Vuodenaikojen vaihtelu vaikuttaa suuresti apumiehen tarpeeseen esim. lumenluonti, ruohonleikkuu sekä muut ulkotyöt. Aputyömieheksi palkattaisiin ensin työvoimatoimiston välityksellä työllistämisperiaatteita noudattaen. Tarvittaessa voidaan käyttää myös sosiaalisia yrityksiä ikäihmisten avohoidon tukemiseen ja aputyömiehen tehtäviin.

Esitämme, että Turun kaupunginvaltuusto ryhtyy välittömästi toimenpiteisiin aputyömiehen palkkaamiseksi vanhusten kotona asumisen tukemiseksi esim. työllistämisrahoista ja lisäksi selvittää yhteistyön mahdollisuuden Turussa toimivien omakotiyhdistysten kanssa "kotitalonmies" ns. kotitalkkaritoiminnan käynnistämiseksi.

Riitta Karjalainen (kesk.)

